

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ТА ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ

Методи вивчення анатомії з моменту її зародження і до наших днів змінилися не суттєво. Вивчення будови тіла завжди ґрунтувалося на розтині і замальовки трупів. Але проблема полягала в тому, що людський трупний матеріал завжди було важко дістати, а малюнки навіть найталановитіших митців ніколи не зможуть передати точну картину. Аж до винаходу фотографії це був єдиний доступний спосіб. З початком використання фотоілюстрацій анатомічні атласи стали на багато ближче до реальності, але все ще мали величезний недолік. Вони могли передати лише двомірну і статичну картину.

Застосування сучасних даних, що мають анатомічну основу, підвищує інтерес студентів до досліджуваного матеріалу, забезпечує професійну спрямованість навчання, наступність анатомії і клінічних предметів, підвищує якість навчального процесу.

У традиційному розумінні анатомічний практикум у викладанні анатомії людини – це проведена після пояснення викладача планова робота студентів з препаратами з метою формування анатомічних основ медичних компетенцій. Зрозуміло, що при використанні методів посмертної анатомії студентам необхідно конвертувати отримані спостереження в анатомію живої людини, і це становить певні труднощі.

З початку ХХ століття головним об'єктом вивчення анатомії стає жива людина. Із цієї точки зору анатомічний практикум включає прижиттєві анатомічні методики. До них належать: соматоскопія – огляд та пальпація анатомічних утворень на живій людині; антропометрія – вимірювання різних частин тіла людини; інструментальні методи дослідження, що включають рентгенанатомію, комп'ютерну томографію, ехолокацію (ультразвукові методи дослідження), магнітно-резонансну томографію, ендоскопію, 3D-сканування, мікроскопію. Зазначені методики дослідження дозволяють всебічно вивчити будову органів у живої людини. Вони представляють більш сучасний вигляд анатомічного практикуму і суттєво доповнюють вивчення трупних препаратів. Дуже важливо, що саме методи прижиттєвої, а не посмертної, анатомії з візуалізацією внутрішніх анатомічних утворень у живої людини використовуються в клінічній практиці. З огляду на анатомію живої людини, студенти знайомляться з прикладами візуалізації органів за допомогою рентгенограм, УЗД, МРТ, КТ та інших методів інструментального дослідження. Таким чином, ці два види практикуму взаємно доповнюють один одного [1].

Серед студентів все частіше використовується ноутбуки, це відкриває можливість мати постійний доступ до великої кількості підручників, а іноді й безпосередньо до Інтернету [1]. Ще одним зручним інструментом у вивченні предмета є комп'ютерні тести з пройденого матеріалу. З їх допомогою студенти можуть самостійно оцінити свої знання і миттєво отримати результат, не відволікаючи викладача.

Так само спрощують як роботу викладачів, так і життя студентів лекції у вигляді презентацій. З цим дуже легко справляються мінливі слайди презентацій. Лекції, побудовані із застосуванням комп'ютерних технологій, мають особливу властивість. Вони розраховані на роботу декількох органів чуттів, що підсилюють сприйняття і запам'ятовування матеріалу: наочність супроводжується візуальним запам'ятовуванням, пояснення лектора впливає на слуховий аналізатор, а при націлювання студента викладачем на запис побаченого призводить в роботу тактильну чутливість.

Таким чином, щоб бути націленим на сучасні стандарти освітнього процесу і підготовку висококваліфікованих фахівців, вектор у викладанні анатомії людини повинен бути спрямований у бік клінічних компетенцій, застосуванні всіх кращих традиційних і більш просунутих, модернізованих форм і технологій викладання.

Література

1. Ульяновская С. А., Баженов Д.В. Организация и методическое обеспечение самостоятельной работы студентов по анатомии человека в медицинском вузе. *Журнал анатомии и гистопатологии*. 2015. Т. 2, № 4. С. 66 – 67.